

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering :
Volgnummer :
15int00261

Onderwerp : Regionale kostenverevening en risicodeling Jeugdhulp 2015

Voorgestelde beslissing:

1 Vaststellen van een regeling voor regionale kostenverevening en risicodeling in de financiering van de jeugdhulp in 2015 in de jeugdzorgregio Achterhoek.

Aanleiding

Met de vaststelling van de (eerste) uitwerking van het Regionaal Transitiearrangement Achterhoek (RTA) in oktober en november 2013 hebben de colleges en de gemeenteraden van de acht gemeenten in de jeugdzorgregio Achterhoek uitgesproken in ieder geval voor 2015 een gezamenlijke regionale financiële verantwoordelijkheid te dragen voor de jeugdhulp die per 1 januari 2015 onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid valt. De argumenten en achtergronden bij deze keuzes vindt u in de onderliggende stukken alsook in bijlage 2.

Onderdeel van de afspraken in het RTA is dat voor de toekomstige bekostiging van de jeugdhulp alle deelnemende gemeenten alle voor jeugdzorg gedecentraliseerde gelden beschikbaar stellen overeenkomstig een gezamenlijk vastgesteld budgetverdelingsmodel zoals door het college vastgesteld op 25 november 2014.

Er dient nu een formele regeling te komen die aan de overeengekomen regionale financiële verantwoordelijkheid en de daaruit voortvloeiende verevening nader vorm en inhoud geeft. Enkele colleges hebben de uiteindelijke totstandkoming van een dergelijke vereveningsregeling ook als randvoorwaarde gehanteerd bij hun instemming met de regionale inkoopprocedure van de jeugdhulp in 2015. Een voorstel voor een regeling treft u bijgaand aan. Dit voorstel beslaat in principe dezelfde periode als de termijn waarvoor we hebben ingekocht, dus alleen het jaar 2015.

Wat wordt met beslissing bereikt

- Er wordt invulling gegeven aan de met de Achterhoekse gemeenten overeengekomen regionale financiële verantwoordelijkheid binnen de Jeugdhulp in 2015.

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

1.1 *Een regeling voor kostenverevening en risicodeling moet voor elke deelnemende gemeente helder, simpel en begrijpelijk zijn op basis van eenduidige inputgegevens.*
Wij stellen vast dat het toepassen van modellen om kosten te verevenen en/of risico's te delen helder simpel en begrijpelijk moet zijn. Daarnaast is het van belang dat de basisinformatie en data voor het berekenen van de kosten voor alle betrokkenen eenduidig, beschikbaar en navolgbaar zijn. De veelal aanwezige neiging om tot in detail individuele grip te hebben op de situatie moet daarbij los gelaten worden om een transparante samenwerking mogelijk te maken en uniforme verantwoordingsafspraken te kunnen maken.

1.2 *Voor de uitwerking van de kostenverevening en risicodeling is het regionale budgetvereveningsmodel leidend.*

In het definitieve verdeelmodel zoals vastgesteld op 25 november 2014 is geen sprake meer van het per gemeente uittrekken van, respectievelijk instellen, van een procentueel gelijkkluidend transformatiebudget of risicoreserve. Daarom stellen wij voor, vanuit de gewenste eenvoud, alle rechtstreekse kosten voor verleende zorg (zowel landelijk, bovenregionaal als regionaal, ZIN of PGB) voor verevening in aanmerking te laten komen. Ook de inkomsten uit de wettelijk verplichte ouderbijdrage zullen in deze verevening worden meegenomen, mits de hoogte hiervan voor de jeugdhulp door het CAK (Centraal Administratie Kantoor) specifiek inzichtelijk gemaakt kan worden.

Alleen de uiteindelijke strikt lokale kosten voor de inrichting van de lokale toegang/toeleiding en het gemeentelijk apparaat (waarvoor een ieder 6% van het macrobudget heeft gereserveerd) blijft voor eigen rekening en wordt dus buiten de verevening gehouden.

Om de daadwerkelijke kosten voor jeugdhulp per gemeente op een identieke en daarmee vergelijkbare manier in beeld te krijgen is een gezamenlijk verantwoordingsmodel op regionaal niveau opgesteld. Op basis van dit uniforme verantwoordingsmodel richten alle acht Achterhoekse gemeenten hun financiële administratie zo identiek mogelijk in, zodat er een vorm van regionale financiële monitoring mogelijk wordt.

1.3 *Er wordt bewust gekozen voor een tussenvorm van kostentoedeling volgens het profijtbeginsel en het solidariteitsprincipe.*

Uitgebreid beargumenteerd is al waarom er regiobreed besloten is afspraken te maken over een vorm van kostenverevening en risicodeling (bijlage 2). Dit betekent dus dat er niet gekozen is voor volledige toepassing van het profijtbeginsel, waarin iedere gemeente volledig zelfstandig verantwoordelijk is voor de bekostiging van de zelf gemaakte kosten. Volledige risicodeling (alle kosten worden op basis van een van tevoren afgesproken verdeelmodel gezamenlijk gedragen) is hiertegenover gebaseerd op toepassing van het solidariteitsbeginsel en lijkt logisch. Dit doet, afhankelijk van de verdeelmethode, echter niet altijd recht aan de feitelijke situatie. Een gelijkkludend aandeel in de uiteindelijke kosten (elke gemeente 1/8ste deel) of een verdeling op basis van bijv. het aantal inwoners, doet namelijk niet onverkort recht aan de mate waarop elke gemeente uiteindelijk een beroep doet op de gezamenlijke ingekochte jeugdhulp. Hierin ontbreekt namelijk een prikkel voor een individuele gemeente om afdoende de rem te zetten op een toenemend gebruik van (de kosten van) het zorgaanbod. Voor de hand ligt het dan ook te opteren voor een tussenoplossing in de vorm van een gedeeltelijke kostenverevening/risicodeling. Uitgangspunt daarbij is dat we tot verevening of risicodeling overgaan op basis van ieders procentuele aandeel in het regionale macrobudget (solidariteit). Dit dan weer op basis van de gemeentelijke onderverdeling op grond van de historische financiële gegevens op grond van de aanspraak op jeugdhulp in 2012 overeenkomstig de meicirculaire 2014 van het rijk (profijt).

1.4 *Scenario 1 en 3 zijn het meest passend naar aanleiding van de reeds in het RTA gemaakte keuzen.*

In de te kiezen scenario's voor verevening of risicodeling kan onderscheid gemaakt worden tussen twee situaties, te weten:

- a. Verevening: de financiering van de jeugdhulp in 2015 wordt gerealiseerd binnen het op begrotingsbasis geraamde regionale macrobudget; of
- b. Risicodeling: we maken uiteindelijk voor de financiering van de jeugdhulp in 2015 meer kosten dan er op begrotingsbasis aan regionaal budget beschikbaar is.

In bijlage 1 staan voor beide uitgangssituaties twee scenario's uitgewerkt en toegelicht. Onze voorkeur gaat uitdrukkelijk, rekening houdend met de aanleiding tot en de criteria voor de keuze voor verevening en risicodeling, uit naar de scenario's 1 (binnen budget) en 3 (boven budget).

Overwegende reden hiervoor is dat vanwege de grote onduidelijkheid over de budgetverdeling eigenlijk niet objectief valt te bepalen of het gegeven dat een gemeente in 2015 binnen of boven het budget opereert nu veroorzaakt is door het uiteindelijke beroep dat de gemeente heeft gedaan op de jeugdhulp of door het simpele feit dat de gemeente door het rijk teveel of te weinig budget toebedeeld heeft gekregen. In bijlage 1 zijn de vier scenario's nader uiteengezet.

Scenario 4 komt wat ons betreft mogelijk in beeld zodra er op basis van ervaringscijfers vastgesteld kan worden dat er werkelijk sprake is van een objectieve(re) verdeelmethode van een actueel en in principe toereikend rijksbudget over de individuele gemeenten binnen een jeugdzorgregio. Alleen dan valt ook te beoordelen of een onder- of overschrijding van het gemeentebudget jeugdhulp beïnvloed is door een actief of juist achterblijvend lokaal toeleidingsbeleid of preventief jeugdbeleid.

Kanttekeningen

a. *De bijlage geeft geen inzicht in de situatie voor onze gemeente.*

Er is in dit voorstel bewust gekozen voor fictief (niet tot individueel herkenbare gemeenten) ingevulde scenario's. Belangrijkste reden hiervoor is dat er, zeker in 2015, sprake is van grote financiële onzekerheden en onduidelijkheden en er nog steeds slechts een beperkt en ook onvolledig inzicht in de (ontwikkeling van de) zorgvraag vanuit elke gemeente bestaat. Hierdoor valt met geen enkele mogelijkheid, zelfs niet bij benadering, aan te geven welke gemeenten straks binnen of boven het budget zullen uitkomen. Leidend in deze gezamenlijke besluitvorming moet dan ook de filosofie van het scenario zijn en niet de verwachte financiële impact voor de individuele gemeente op basis van nog steeds uiterst onzekere ramingen.

Uitvoering

Voorafgaand aan definitieve besluitvorming door de colleges is het collegevoorstel regiobreed gezamenlijk besproken in het Poho (Portefeuillehoudersoverleg) Sociaal.

Burgemeester en wethouders,

G.H. Tamminga
secretaris

S.P.M. de Vreeze
wnd. burgemeester

Raadsvergadering d.d.

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
- ..... stemmen voor ..... stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement .....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt .....
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen: .....
- .....